

KÄITAJA MEELESPEA:

Mehitamata õhusõiduki (s.h drooni) käitamine

See meelespea kajastab olulisemaid punkte, mida mehitamata õhusõiduki käitaja peab kindlasti teadma.

1. **Tutvu kasutusjuhendiga ning järgi seda.**
2. **Mõtle eelnevalt tegevusplaani läbi:** kus lennutad, kui kõrgel, mis ajal, kas on piiranguid, kas seade on töökorras ja aku(d) laetud jms.
3. Enne lennutamise alustamist **veendu**, et pealtvaatajad ja kõrvalised isikud on **ohutus kauguses**, vajadusel tähistada stardi-/maandumisplatsi.
4. **Mehitamata õhusõiduk on õhusõiduk, selle käitaja on õhusõiduki juht ning selle lennutamisel kehtivad ka erinevad lennundust reguleerivad õigusaktid:**
 - a. On olemas erinevad õhuruumiosad, kus peab olema Lennuameti ühekordne luba:
 - i. Kontrollitav õhuruum (Tallinn, Tartu ja Ämari) ja lennuinfotsoonid (Pärnu, Kuressaare ja Kärkla)
 - ii. Keelu-, piirangu-, ajutiselt eraldatud, ajutiselt reserveeritud, langevarjuhüpete, motoparaplaanide ja tundliku faunaga alad
 - iii. Kõikjal kõrgemal kui 500 jalga /150m maapinnast.
 - b. Ülejäänud mittekontrollitavas õhuruumis allpool 500 jalga/150m maapinnast ühekordset luba vaja ei ole.
 - c. Lennuamet väljastab mehitamata õhusõiduki käitamiseks ühekordse loa kehtivusega kuni üks aasta. Tagamaks lennuohutust ning teavet teistele õhuruumi kasutajatele, tuleb ühekordse loa omanikel iga lend alades, kus on nõutud ühekordne luba, Lennuametiga igakordselt kooskõlastada. Eritingimused mehitamata õhusõiduki käitamiseks sätestatakse ühekordse loaga (nt on teatud juhtudel võimalik mehitamata õhusõidukit käitada Tallinnas alas Tsoon 9 ilma Lennuameti igakordse kooskõlastuseta).
 - d. Üritusel või rahvakogunemisel mehitamata õhusõiduki käitamiseks peab olema olemas ürituse või rahvakogunemise korraldaja luba/kooskõlastus.
 - e. Täpsem info on kättesaadav Lennuameti koduleheküljel <http://www.ecaa.ee> → Teenused → Taotlused ja vormid → Mehitamata õhusõiduki käitamine
5. **Samuti on erinevad nõuded pildistamisele ja filmimisele:**
 - a. Avalikus kohas võib avalikustamise eesmärgil ilma inimestelt nõusolekut küsimata filmida, kui vaatevälja jäävaid inimesi teavitatakse sellises vormis, mis võimaldab neil jäädvustamise faktist aru saada ja seda soovi korral vältida. Üldjuhul on mehitamata õhusõiduki käitamise puhul teavitamiskohustuse täitmine raskendatud. Seega kui kaameraga on hõlmatud suur ja paljukäidav ala, peaks kaamera resolutsioon ja seade olema selline, et ei võimalda vaatevälja jäävate inimeste tuvastamist.

- b. Isiklikul otstarbel võib ükskõik kus, mida ja mis iganes põhjusel filmida ilma et ta peaks sellest kedagi teavitama või kellelki luba küsima. Küll aga ei anna see erand õigust volitust pere ringist väljapoole jagada ega avalikustada (nt lisada saadud salvestisi internetikeskkonda).
 - c. Sõltumata sellest, kas isikuandmete kaitse seaduse kohaselt on eraisiku poolne teiste inimeste filmimine lubatud, võib mõnest teisest seadusest tulenevalt olla see tegevus mingitel juhtudel ikkagi ebaseaduslik. Näiteks kui mehitamata õhusõidukit kasutatakse selleks, et mingi konkreetse kolmanda isiku kohta teadlikult infot hankida – sel juhul on võimalik, et tegemist on eraviisilise jälitustegevusega, mis on kuritegu.
 - d. Mehitamata õhusõiduki käitaja peab arvestama asjaoluga, et kui isik leiab, et tema jäädvustamine mehitamata õhusõiduki kaameraga rikub tema privaatsust, siis on isikul võlaõigusseaduse (§ 1046 ja § 1055) kohaselt õigus nõuda käitajalt rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist või rikkumise lõpetamist. Samuti on tal võimalik oma õiguste kaitseks pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni poole.
 - e. Täpsem info Andmekaitse Inspektsiooni kaamerate kasutamise juhendis, kättesaadav www.aki.ee → Juhised → Kaamerate kasutamise juhend.
6. Mehitamata õhusõidukit **ei tohi käitada hooletult või vastutustundetult**, mille tagajärjel võib sattuda **ohu inimeste elu, tervis, vara või teised õhuruumi kasutajad**.